

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 4To/58/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7216010618
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 06. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jaroslav Chlebovič
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2019:7216010618.6

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jaroslava Chleboviča a sudcov JUDr. Františka Ševčoviča a JUDr. Zuzany Homzovej, v trestnej veci obžalovaného H. A., pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods.1 písm. a), písm. b), ods.3 písm. d) Tr. zák., na verejnom zasadnutí konanom dňa 26. júna 2019 v Košiciach, o odvolaní obžalovaného a okresného prokurátora proti rozsudku Okresného súdu Košice II zo dňa 8.2.2019, sp. zn. 8T/46/2016 takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. por. z a m i e t a odvolanie obžalovaného H. A. a okresného prokurátora.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresný súd uznal obžalovaného H.K. A. za vinného zo zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), písm. b), ods. 3 písm. d) Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

v byte v K. na ul. T. Č.. X v období od leta 2013 do 21.01.2016 spôsobil psychické a fyzické utrpenie svojej manželke J. A., nar. XX.XX.XXXX a to tým spôsobom, že ju bil, udieral, ponižoval, neustále jej vulgárne nadával a kričal, bezdôvodne jej odopieral spánok a zároveň spôsobil psychické utrpenie svojmu synovi mal. V. A., nar. XX.XX.XXXX a to tým spôsobom, že ho ponižoval, vulgárne mu nadával a kričal a bezdôvodne mu odopieral spánok.

Za to okresný súd uložil obžalovanému podľa § 208 ods. 3, § 36 písm. k), § 37 písm. m), § 38 ods. 2, § 39 ods. 1 Tr. zák. trest odňatia slobody v trvaní 3 (troch) rokov.

Podľa § 51 ods. 1, ods. 2, § 49 ods. 1 písm. a) Tr. zák. obžalovanému výkon trestu odňatia slobody podmienenečne odložil na skúšobnú dobu v trvaní 3,5 (tri a pol) roka a zároveň uložil probačný dohľad nad správaním obžalovaného v skúšobnej dobe.

Podľa § 51 ods. 2, ods. 4 písm. i) Tr. zák. uložil obžalovanému povinnosť podrobiť sa psychoterapii alebo zúčastniť sa na psychologickom poradenstve v skúšobnej dobe podmienenečného odsúdenia.

Podľa § 73 ods. 2 písm. d) Tr. zák. uložil obžalovanému ochranné protialkoholické liečenie ambulantnou formou.

Proti tomuto rozsudku zahlásil odvolanie prokurátor čo do výroku o treste v neprospech obžalovaného a obžalovaný voči všetkým výrokom vyhláseného rozsudku.

Okresný prokurátor v písomných dôvodoch odvolania uviedol, že trest, ktorý okresný súd uložil obžalovanému považuje za nezákonný v tom, že je neprimerane mierny. Trest má plniť vo vzťahu k spoločnosti ochrannú funkciu a okrem prvku represie má obsahovať aj prvok individuálnej a generálnej prevencie. Vzhľadom na osobu obžalovaného, charakter a druh tejto závažnej trestnej činnosti, ako aj

jej následok takýto trest nebude plniť svoju funkciu individuálnej a generálnej prevencie. Navrhol, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok a uložil obžalovanému nepodmienečný trest odňatia slobody a ochranné protialkoholické liečenie ústavnou formou, eventuálne, aby vec vrátil okresnému súdu na nové konanie a rozhodnutie.

Obžalovaný prostredníctvom obhajcu v písomných dôvodoch odvolania uviedol, že nespôsobil poškodenej také príkorie, aby jeho konanie napĺňalo skutkovú podstatu žalovaného trestného činu. Je toho názoru, že ani jednu zo svedeckých výpovedí nie je možné kvalifikovať ako priamy dôkaz, ktorý by ho priamo usvedčoval z agresívneho správania sa voči rodine. Poukázal na konfrontáciu právnych názorov medzi krajským súdom a okresným súdom. Navrhol, aby napadnutý rozsudok odvolací súd zrušil a oslobodil ho spod obžaloby.

K odvolaniu prokurátora obžalovaný prostredníctvom obhajcu podal vyjadrenie, kde zotrval na dôvodoch svojho odvolania a dal do pozornosti, že neexistujú žiadne priame a nepriame dôkazy, ktoré by preukazovali, že svojim konaním naplnil skutkovú podstatu trestného činu podľa § 208 ods.1 písm. a), ods.3 písm. b) Tr. zák.

Na verejnom zasadnutí obžalovaný H. A. vyhlásil, že si je vedomý svojho konania a ozrejmil, že odvolal sa iba na základe doporučenia z toho dôvodu, že odvolanie podal i okresný prokurátor. Prijíma rozhodnutie o vine a treste a v podstate si váži to, že mu bol uložený podmienečný trest odňatia slobody.

Na základe podaných odvolaní krajský súd podľa § 317 ods.1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolatelia podali odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo a dospel k záveru, že odvolanie obžalovaného a okresného prokurátora nie je dôvodné.

Podľa § 2 ods.12 Tr. por. orgány činné v trestnom konaní a súd hodnotia dôkazy získané zákonným spôsobom podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo, i v ich súhrne, nezávislé od toho, či ich obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán.

Rozsudok okresný súd odôvodnil v zmysle intenciách § 168 ods.1 Tr. por. a v rozsudku stručne vyložil, ktoré skutočnosti vzal za dokázané, a o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia oprel, a akými úvahami sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov.

Po preskúmaní veci odvolací súd zistil, že okresný súd už vo veci dvakrát rozhodol rozsudkom a to dňa 15.3.2017 a 21.2.2018, v oboch prípadoch pod sp. zn. 8T/46/2016 tak, že obžalovaného H. A. podľa § 285 písm. b) Tr. por. oslobodil spod obžaloby. Krajský súd uznesením sp. zn. 4To/61/2017 zo dňa 23.8.2017 zrušil podľa § 321 ods.1 písm. b), c), d) Tr. por. rozsudok okresného súdu zo dňa 15.3.2017 a vec mu vrátil, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol. Uznesením sp. zn. 4To/35/2018 zo dňa 30.11.2018 opätovne zrušil rozsudok okresného súdu zo dňa 21.2.2018 podľa § 321 ods.1 písm. d) Tr. por. a podľa § 322 ods.1 Tr. por. mu vec vrátil, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol. Okresný súd riadiac sa v zmysle intencií zrušujúcich uznesení odvolacieho súdu po zhodnotení všetkých dôkazov a ich vyhodnotení rozhodol opätovne rozsudkom zo dňa 8.2.2019, sp. zn. 8T/46/2016 tak, ako je to vyššie uvedené.

Obžalovaný H. A. na hlavnom pojednávaní vyhlásil, že je nevinný a využil svoje zákonné právo nevypovedať. Z prečítanej výpovede z prípravného konania bolo zistené, že ľutuje toho, čo spravil, aj keď to nechcel robiť vedome, ale pod vplyvom alkoholu spôsobil ťažkosti rodine. Mal výpadky pamäte lebo zároveň požíval aj lieky a nepamätá sa na všetko a nevie o tom, aby poškodenú budil zo spánku, resp. ju bil. Pripustil, že voči synovi sa niekedy nevhodne správal, avšak iba vtedy, keď zneužíval svoju pozíciu chorého.

Poškodená J. A. na hlavnom pojednávaní využila svoje zákonné právo a nevypovedala. Z prečítanej výpovede z prípravného konania bolo zistené, že keď obžalovaný v roku 2013 prišiel o prácu, začal vo väčšej miere požívať alkoholické nápoje a následne nastali nehody a problémy. Obžalovaný pitie alkoholu kombinoval s užívaním liekov. Mal silné halucinácie, výpadky pamäte, nepamätal si ako sa k nej a k synovi správa. Syna fyzicky nenapadol, iba naňho kričal. Ju osobne fyzicky napádal, vyhrážal sa a zopárkrát ju sotil, a keďže je tiež nevidiaca, spadla a poudierala sa. Taktiež sa stalo, že ju chytil pod krk,

v noci ich budil a odopieral jej a synovi spánok. Situácia sa až tak vyostřila, že po útoku obžalovaného zo dňa 12.6.2015 podala naňho trestné oznámenie, na základe ktorého bol aj právoplatne odsúdený, a taktiež bol riešený aj priestupkovo.

Svedok mal. V. A. po primeranom poučení k jeho veku využil svoje právo nevypovedať.

Svedkovia J. Š. a X. Š., ktorí vypomáhali rodine A., zhodne uviedli, že neboli osobne svedkami, aby obžalovaný fyzicky útočil na poškodených, len od poškodenej vedia z jej rozprávania, že sa jej vyhrážal, následne videli na jej tele modriny, a taktiež videli, že obaja poškodení sú vystresovaní a nervózni.

Svedkyňa PhDr. F. M. - ustanovená opatrovníčka maloletého vypovedala, že dňa 25.1.2016 sa na úrad dostavila poškodená J. A. a oznámila, že s maloletým V. bola na vyšetrení u MUDr. T.. Opísala situáciu v domácnosti, ako sa obžalovaný pod vplyvom alkoholu správa, preto poškodená podala návrh na nariadenie predbežného opatrenia, ktorým žiadala zveriť maloletého do jej osobnej starostlivosti, a taktiež, že maloletý syn V. bol uznesením sp. zn. 23P/36/2016 Okresným súdom Košice II zverený do výchovy poškodenej.

Svedkyňa MUDr. C. T. vypovedala, že dňa 17.12.2015 ju vyhľadala poškodená, ktorá jej ozrejmila, aká je u nich doma atmosféra, že obžalovaný požíva alkohol, je agresívny, fyzicky a verbálne ich napáda, a z toho dôvodu je maloletý syn V. nesústredený, depresívny a smutný. Z vykonaných vyšetrení EEG lekári vylúčili organickú príčinu a nesústredenosť maloletého vyhodnotili ako dôsledok psychickej traumy.

Svedkyňa Ing. Z. Y. - triedna učiteľka maloletého vypovedala, že poškodená niekoľkokrát ospravedlnila svojho syna, aby sa v konkrétny deň s ním pracovalo ohľaduplnejšie z dôvodu, že v rodine boli v noci problémy. Maloletý mal aj žalúdočné problémy, ktoré ona vyhodnotila ako žalúdočnú neurózu. Niekedy ho musela poslať domov zo školy, inokedy sa pýtal aj sám. Maloletý mal vždy slabší prospech a pre ťažkosti s učením mal individuálny výchovnovzdelávací plán a pri hodnotení sa naňho hľadí ako na žiaka s inými výchovnovzdelávacími poruchami.

Svedkyňa Mgr. D. M. sa k samotnému skutku vyjadriť nevedela. Potvrdila, že maloletý poškodený mal výkyvy v správaní hlavne po víkendoch, bol utiahnutejší, nervóznejší a viackrát sa stalo, že poškodená - matka maloletého jej zavolala, že V. nepríde do školy z dôvodu, lebo mali rušný víkend.

Svedkyňa Mgr. V. W.Á. vypovedala, že s maloletým prišla do kontaktu od septembra 2013. Na hodinách vyrušuje, je hyperaktívny, bolo zistené podozrenie na poruchy učenia, preto sa stal žiakom s individuálno-výchovným plánom. Od maloletého V. sa dozvedela, že jeho otec bol vzatý do väzby a po spomenutej udalosti sa upokojil a bolo cítiť pokojnejšiu atmosféru v rodine. Maloletý sa jej zdôveril, že otec kričí na mamu i na neho.

Znalkyňa z odboru psychiatrie MUDr. K. H. na hlavnom pojednávaní zotrvala na záveroch svojho znaleckého posudku, ktorý vypracovala. Uviedla, že obžalovaný netrpí žiadnou duševnou chorobou alebo poruchou v zmysle psychózy. Zistila u obžalovaného emočne nestabilnú poruchu osobnosti s rysmi nezdržanlivosti, s emočnou a afektívnou instabilitou a impulzivitou. Etický osobnostný mantinel obžalovaného hodnotí ako nedostatočný, s nízkym prahom pre spúšťanie agresívnych prejavov. Z psychiatrického hľadiska trvalú osobnostnú štruktúru obžalovaného nie je možné ovplyvniť a zmeniť liečením. Jeho ovládacia a rozpoznávacía schopnosť v čase spáchania skutkov bola zmenšená len nepodstatne pod vplyvom alkoholu. Doporučila uložiť protialkoholické liečenie ústavnou formou. U obžalovaného nezistila chorobnú motiváciu, ale jeho konanie súviselo s odbrzdením morálnych zásad a zvýraznením impulzivity v stave opitosti. Patickú opitosť nezistila.

Znalkyňa Mgr. R. R. z odboru psychológie vypracovala znalecké posudky na obidvoch poškodených a na záveroch znaleckých posudkov aj zotrvala. Poškodená J. A. sa podľa nej javí ako citovo závislá, submisívna, neurolabilnejšia, emočne skôr uzatvorená, introvertovaná, poddajná, s tendenciou k rigidnejším afiliantným schémam správania, rezervovaná, ochotná podriaďiť sa. Bádať u nej prejavy neurózy, úzkostno depresívnej afektivity, pasivity, sociálnej utiahnutosti a precitlivenosti. Vykazuje známky typické pre syndróm týranej osoby. U maloletého V. zistila, že jeho vývin je vážne zneurotizovaný neustálym konfliktom medzi rodičmi, najmä agresívnym správaním otca, vysokou nepohodou v domácom prostredí, prežívaným strachom o matku. Bol diagnostikovaný taký spôsob spracovávanía

stresu, ktorý vypovedá o tom, že sa jedná u neho o racionalizačné obranné mechanizmy, čo vypovedá o výraznejšom narušení zdravého psychického vývinu. Psychologickým vyšetrením bol u maloletého V. zistený syndróm týraného dieťaťa. V ďalšom skúmaní a v ďalšej výpovedi poukázala na to, že prítomnosť ADHD alebo vývinových porúch učenia nemá súvis s tým, či sa u dieťaťa vyvinie syndróm týraného dieťaťa, lebo sú to dve nezlučiteľné oblasti. Podstatným zistením bolo to, že u maloletého dieťaťa nezistila, aby syndróm týraného dieťaťa mohol súvisieť s obrazom mimo rodiny.

Správne postupoval okresný súd, keď na základe vyššie uvedených výpovedí, ako i ďalších listinných dôkazov, ktoré boli prebraté na hlavných pojednaniach dospel k záveru, že obžalovaný svojím konaním naplnil skutkovú podstatu zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods.1 písm. a), písm. b), ods.3 písm. d) Tr. zák. po stránke subjektívnej tým, že konal úmyselne a po stránke objektívnej tým, že si bol vedomý svojho konania, ako i následku.

Odvolačný súd opätovne poukazuje na to, že trestné činy týrania blízkej a zverenej osoby sú špecifické v tom, že skutok sa ťažko preukazuje. K páchaniu tejto trestnej činnosti dochádza väčšinou v domácom prostredí za zatvorenými dverami, preto väčšinou nie sú k dispozícii vždy výpovede svedkov, ktorí by boli priamo účastní takéhoto konania. Okresný súd veľmi dôsledne a logicky vyhodnotil získané dôkazy a svoje rozhodnutie oprel o dôkazy, o ktorých nebolo dôvodu pochybovať. Obhajobu obžalovaného jednoznačne vyvrátila svojou výpoveďou poškodená J. A. a nepriamo svedkovia manželia Š., ktorí sa pohybovali v ich rodinnom prostredí a mali informácie z rozprávania poškodenej, videli na jej tele modriny a osobnými zmyslami vnímali napätú situáciu v rodine obžalovaného. Nepriamo v neprospech obžalovaného vypovedali aj svedkyne Ing. Z. Y., Mgr. D. M. a Mgr. V. W.. Znalecké posudky a výpovede znalkyň, ktoré vo veci vystupovali jednoznačne svedčia o tom, že obžalovaný po tom, čo začal nadmieru požívať alkoholické nápoje sa prestal ovládať, stal sa impulzívnym, agresívnym a mal nízky prah pre spúšťanie agresívnych prejavov. Znalkyňa Mgr. R. R. jednoznačne dospela svojimi vyšetreniami k záveru, že u obidvoch poškodených zistila syndróm týraného dieťaťa a veľmi podstatnou skutočnosťou bolo i to, že syndróm týraného dieťaťa nemohol súvisieť s obrazom mimo rodiny a nemal žiaden súvis, že u maloletého bola zistená prítomnosť poruchy učenia ADHD. Taktiež aj závery listinných dôkazov svedčia jasne, v neprospech obžalovaného, ktorý v rámci svojej obhajoby ako sám uviedol si nepamätá svoje konanie. K dôvodom, ktoré uviedol obhajca obžalovaného v odvolaní ohľadom konfrontácie právnych názorov medzi krajským a okresným súdom, resp. určitým nátlakom zo strany krajského súdu odvolací súd dodáva, že v Trestnom poriadku je jednoznačne špecifikované postavenie a právomoci jednotlivých súdov, ako aj ich vzájomné kompetencie.

V ďalšom odvolací súd poukazuje na dôvody napadnutého rozsudku okresného súdu, s ktorými sa v plnom rozsahu stotožňuje a v podrobnostiach naň odkazuje.

Okresný súd aj pri rozhodovaní o treste postupoval citlivo, rešpektujúc základné princípy pre ukládanie trestov. Obžalovaný H.Š. A. bol jedenkrát súdne trestaný trestným rozkazom Okresného súdu Košice II sp. zn. 5T/133/2015 zo dňa 29.12.2015 pre prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods.1, ods.2 písm. b) Tr. zák., ktorého sa dopustil dňa 12.6.2015 voči poškodenej J. A. na trest odňatia slobody v trvaní 6 mesiacov, ktorého výkon bol podmienčne odložený na skúšobnú dobu 18 mesiacov. Taktiež bol riešený za priestupok proti občianskemu spolunažívaniu pred Okresným úradom Košice, ktorého sa dopustil voči manželke J. A. dňa 11.3.2015. Správne okresný súd zistil existenciu poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. k) Tr. zák. a existenciu jednej priťažujúcej okolnosti podľa § 37 písm. m) Tr. zák. Obžalovaný H. A. po prepustení z výkonu väzby kde nekonzumoval žiaden alkohol sa dobrovoľne lieči v Centre pre liečbu drogových závislostí v K., riadne sa zúčastňuje terapií, sedení, kontrol, ako i testov. Z potvrdenia, ktoré predložil súdu je zrejmé, že bude navštevovať vzdelávací program v Rehabilitačnom stredisku pre zrakovo postihnutých v R. formou denného štúdia od 2.9.2019 do 25.6.2020. Poškodená jednoznačne vypovedala, že obžalovaný sa správa v súčasnej dobe slušne, pracuje u nej, v jej firme, dodržiava obmedzenia a príkazy, ktoré mu boli uložené súdom vo vzťahu k nej i maloletému. O maloletého javí záujem. Obžalovaný H. A. je zrakovo postihnutý, na jedno oko nevidí vôbec a na druhom trpí šeroslepotou. Taktiež i poškodená J. A. je zrakovo postihnutá. Obžalovaný H. A. bol v predmetnej veci stíhaný väzobne od 25.1.2016 do 7.3.2017. Zo zabezpečených dôkazov je zrejmé, ako i z jeho prejavu na verejnom zasadnutí pred odvolacím súdom, že si uvedomil nesprávnosť svojho konania, veľmi to ľutuje a robí všetko preto, aby sa to viac nezopakovalo, a aby odstránil následky svojho správania.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti i odvolací súd dospel k záveru, že sú splnené podmienky v zmysle § 39 ods.1 Tr. zák. na mimoriadne zníženie trestu vzhľadom na pomery u obžalovaného, a že použitie zákonnej trestnej sadzby ustanovenej pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods.1, ods.3 Tr. zák., by bolo pre obžalovaného neprimerane prísne a zo zabezpečených dôkazov jednoznačne vyplýva, že na ochranu spoločnosti postačuje aj trest kratšieho trvania. Keďže obžalovaný bol aj vo väzbe po dobu vyššiu ako jedného roka, trest odňatia slobody v trvaní 3 rokov, ktorý mu bol podmienene odložený na skúšobnú dobu v trvaní 3 a pol roka s uloženým probačným dohľadom nad jeho správaním v skúšobnej dobe splní svoj účel sledovaný individuálnou i generálnou prevenciou. Na posilnenie účelu trestu mu bola vhodným spôsobom uložená podľa § 51 ods.2, ods.4 písm. i) Tr. zák. povinnosť podrobiť sa psychoterapii alebo zúčastniť sa na psychologickom poradenstve v skúšobnej dobe podmienene odsúdenia. Obžalovaný H. A. od nástupu výkonu väzby až doposiaľ preukázal, že nekonzumuje alkoholické nápoje, riadne sa lieči, podrobuje sa kontrolám, navštevuje liečebné terapie, preto aj odvolací súd dospel k záveru, že uloženie ochranného protialkoholického liečenia ambulantnou formou podľa § 73 ods.2 písm. d) Tr. zák. bude postačujúce a vhodné aj s poukazom, že znalecký posudok bol vypracovaný v roku 2016 a došlo k pozitívnej zmene v správaní sa obžalovaného. Aj v tejto časti sa odvolací súd stotožňuje so závermi okresného súdu.

Na základe vyššie uvedených skutočnosti odvolací súd podľa § 319 Tr. por. zamietol odvolanie okresného prokurátora i obžalovaného.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.